

<http://www.dinimizislam.com/detay.asp?Aid=3029>

Kırmızı ile yazılanlar benim yorumlarım.

Muhyiddin-i Arabi

Sual: Vehhabiler, (Vahdet-i vücütçular, **La mevcûde illallah** yani Allah'tan başka varlık yoktur. Ne varsa Allah'tır, her şey Allah'ın bir parçasıdır diyorlar. İ. Arabi Füsûsul-Hikem'de bu küfür olan görüşü savunuyor) derken, bazıları da, (İbni Arabi, sonra o itikattan dönmüştür. Fütuhât-ı Mekkiyye' kitabında bu itikadından döndüğünü açıkça ifade etmiştir. Ancak, vahdet-i vücud düşmanları bunu gizliyorlar) diyorlar. Vahdet-i vücud nedir? İbni Arabi, nasıl birisidir?

CEVAP

Ne varsa Allah'tır, Allah'ın parçasıdır demek yanlıştır. Ancak **La mevcûde illallah** = Allah'tan başka varlık yok demektir. Bu ifade Ehl-i sünnete aykırı değildir. İbni Arabi hazretlerini şiddetli şekilde tenkit eden İmam-ı Rabbani hazretleri de aynısını çeşitli mektuplarında uzun uzun bildiriyor. Yalnız Allah vardır, âlem hayal mertebesinde yaratılmıştır buyuruyor. Şu soru, âlimler tarafından İmam-ı Rabbani hazretlerine soruluyor:

Sual: Âlimler diyor ki, Allahü teâlâ, bu âlemin içinde ve dışında değildir. Âleme bitişik de değildir. Aynı da değildir. Bunun açıklanması nasıl olur?

İmam-ı Rabbani hazretleri buna şöyle cevap veriyor:

İçinde, dışında olmak, bitişik ve ayrı olmak gibi şeyler, var olan iki şey arasında düşünülebilir. Halbuki soruda, iki şey mevcut değildir ki, bunlar düşünülebilir. Çünkü, Allahü teâlâ vardır. Âlem, yani Ondan başka her şey vehim ve hayaldir. Âlemin var görünmesi, Allahü teâlânın kudreti ile devamlı olup, vehim ve hayalin kalkması ile yok olmuyor. Ahiretteki sonsuz nimetler ve azaplar bunlara oluyor. Fakat, âlemin varlığı vehim ve hayaldedir. [Yani dışarıda var olmayıp, vehme ve hayale var görünmektedir.] Vehim ve hayalin dışında bir varlık değildir. Allahü teâlânın kudreti, vehim olunan, hayal olan bu görünüşleri devam ettirmektedir. Var gibi göstermektedir.

Hayalde bulunan bir şey, dışarıda var olan bir şeyle bitişiktir, onun içindedir denemez. Fakat, var olan, mevcut olan bir şey, hayalde olan şeyin içinde de, dışında da ve ayrı da değildir, bitişik de değildir. [Bunu nokta-i cevvalle ile açıklıyor. Merak edenler mektubun aslına bakabilirler.] **(C.2, m. 98)**

Önce Muhyiddin-i Arabi hazretlerini tanıyalım, sonra vahdeti vücud görüşünü reddetmese de, yine evliya arasında olduğunu vesikalarla bildirelim:

Şeyhi ekber İbni Arabi hazretleri, Endülüs'te doğdu, 1240 yılında 78 yaşında Şam'da vefat etti. Zahir ve batın ilimlerinde kâmil idi. Fıkıh ve kelim ilimlerinde müctehid idi. Zekası pek çok, hafızası harikulade idi. Sultanlardan, valilerden, beylerden çok saygı görür, pek çok hediye gelirdi. Hepsini muhtaçlara dağıtırdı. Beş yüze yakın kitap yazmıştır. Yazılarını anlayabilmek için, âlim olmak lazımdır. Yirmi cilt olan **Fütuhat-ı mekkiye** kitabı, dört büyük cilt halinde 1973'de Beyrut'ta basılmıştır. Cahiller, buna zındık dedi. İbni Teymiye gibiler kâfir dedi. Âlimler, Arifler ise, veliy-yi kâmil olduğunu anladı.

İmam rabbani hakkında yorum yapmış, mektuplarında yazmış, dikkat et "Hataları keşfinde" diyor. Bu gün tarikatlar özellikle ismailiğe camati bu keşfin açık olmasına büyük önem veriyor, keşfi açık olmak demek, mevcut konuyu vasıtasız ya peygambere, ya bir evliyaya ya da doğrudan Allah'a sorma kabiliyetidir. Burada da İmam rabbani, İbni Arabi'nin hatasının yaptığı keşifde olduğunu söylüyor. Demek ki vasıtasız birilerine veya Allah'a bağlandı ya yanlış anladı ya da bağlanamadı anladım sandı. Devamında da diyor ki keşifde ki bu hatadan dolayı sorumlu olmaz eğer bu hatalı keşfe uyan Müslüman varsa onlar hata etmiş olur. Nasıl bir mantık anlayabildin mi?

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

(Büyüklerimizin beğendiği, büyük bildiği Muhyiddin-i Arabinin, birçok sözlerinin ehl-i sünnete uymaması, şaşılacak şeydir. Hataları keşfinde, kalbde doğan bilgilerde olduğu için, ictihaddaki hatalar gibi bir şey söylenemez. Onu büyük bilir ve severim. Ehl-i sünnete uymayan yazılarını yanlış ve zararlı bilirim.

[Bu ifadeler, Füsûsul-Hikem'deki, Ehli sünnete aykırı yazıları ve keşifleri içindir. Nasıl müctehid ictihadında hata ederse, sorumlu olmuyorsa, evliya keşfinde hata ederse sorumlu olmuyor. Ancak bu yanlış keşfe uyanlar sorumlu oluyor. Hiçbir müslüman da İbni Arabi hazretlerinin yanlış keşiflerine uymaz.] **Bu nasıl bir mantık ya. Adam bir kitap yazmış yanlış dolu ama bundan sorumlu tutulmuyor ama okuyan sorumlu tutuluyor. Keşifte hatta yaptı ne demek? Allah'a ya da peygambere sorduklarını iddia etmiyorlar mı? Bunda nasıl hata olur? Yalan olduğu buradan belli işte.**

Onun hakkında konuşanlardan bir kısmı haddi aşıyor, bir kısmı büsbütün mahrum kalıyor. Evliyanın büyüklerinden olan Muhyiddin-i Arabi hazretleri, keşiflerindeki hatalardan dolayı büsbütün reddedilemez. Onun vahdet-i vücud bilgisi, görünüşte, ehl-i sünnet itikadına uymuyor ise de, uydurulması kolaydır. Aradaki farkın, yalnız sözde ve kelimelerde olduğunu gösterdim.) **[m.266]**

Kendi itiraf ediyor ilham sadece sahibi içindir, başkalarını bağlamaz diyor ama bugün herkes bu ilhamın veya şeyhinin ilhamının peşinden gidiyor, nasıl iş bu? Hem imam rabbani de mektuplarında ilhamdan bahsediyor, o zaman ona da inanmamaları lazım.

(Kıyas ve ictihad, dinin 4 temelinden birisidir. Evliyanın ilhamları böyle değildir. Bunlara uymaya emrolunmadık. İlham, yalnız sahibi için delildir, başkaları için senet değildir. Tasavvufçuların, ehl-i sünnete uygun olmayan sözlerine uyulmaz. Fakat, onlara iyi gözle bakarak dil uzatmamalı, şuursuz sözlerinden saymalıdır!) [m.272]

(Şeyh-i ekberi [yani İbni Arabiyi] caiz olmayan bazı bilgileri ile, yine makbüller arasında görüyorum. Evliya arasında bulunuyor. Onu reddeden, beğenmeyen tehlikedir.) [c.3, m.77] Allah'ın dostlarını nasıl biliyor bu insanlar?

İmam-ı Süyuti hazretleri **Tenbih-ul-gabi** kitabında İbni Arabi hazretlerinin büyüklüğünü vesikalarla ispat etmektedir.

Ebüs-süüd efendi hazretleri de ona dil uzatılamayacağına dair fetva vermiştir. **Bir insan yanlış yapıyorsa söylenmeyecek mi? Hatası örtülüp korumaya mı alınacak?**

Abdülğani Nablüsi hazretleri, İbni Arabi gibi büyük bir evliyaya dil uzatanın cahil ve gafil olduğunu, bunların başında İbni Teymiye'nin geldiğini bildirmektedir. **(Hadika) Cahil ve gafilim şu an.**

Bu paragrafa dikkat et, gaybı bilen ne kadar çok insan varmış. Şu paragrafı yazan kuran mümini değildir. Şu ayetlere bak, De ki: "Ben, size Allah'ın hazineleri benim yanımdadır" demiyorum. Yok, "Ben gaybı bilirim." Yok, "Ben meleğim." de demiyorum. Bana ne vahyediliyorsa, ben ancak ona tabi olurum" De ki: "Kör, görenle bir olur mu? Hiç düşünmüyor musunuz?"[Enam 50] // De ki: "gerek göklerde gerek yerde olanlardan hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir. "Dolayısıyla, onlar ne zaman diriltileceklerini de bilemezler[Neml 65]. **Peygamber ben bilmem, Allah da ancak ben bilirim diyorken şu paragraf yazılabilir mi? Anlasanız bu bilgileri aldığınız yerde kurana aykırı birşyler yazılmış.**

Ehl-i sünnet âlimleri, vehhabilerin ortaya çıkacaklarını, keramet olarak bilmişler, bunlara, yıllarca önce cevaplar yazmışlardır. Bu âlimlerin başında, Muhyiddin-i Arabi ve Sadreddin-i Konevi ve Celaleddin-i Rumi ve Seyyid Ahmed Bedevi ve imam-ı Rabbani hazretleri gibi Veliler bulunmaktadır.

Vehhabiler, işte bunun için, bu evliya zatlara dil uzatıyorlar. İmam-ı Rabbani hazretleri, Hazret-i Mehdi gelince Medine'deki [vehhabi] âlimi

öldüreceğini bildiriyor. Vehhabiler İmam-ı Rabbaniyi bu yüzden tenkit ederler. **Kıyamet bu insanlar mehdiyi beklerken kopacak, acaba pişkinlik edip mehdi gelmeden kıyamet koptu derler mi?**

İbni Arabi hazretleri, Vehhabilerin Arabistan'da türeyeceğini ve bozuk yolda olacaklarını haber verdiği için, Vehhabiler onu asla sevmez, şeyhi ekber değil, şeyhi ekfer [en büyük kâfir] diye hakaret ederler. Ehl-i sünnet gençler, bu vehhabilerin oyunlarına, tuzaklarına düşmemelidir.

Menkıbeleri çoktur. İkişöyledir:

Sin, Şın'a gelince

Şeyhi ekber hazretleri, Şam'da, kalbi para sevgisiyle dolu bir grup kimseye; **"Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır"** dedi. Orada bulunanlar bu sözü anlayamadılar. Rabbimize hâşâ hakaret etti sandılar. Epey kimse aleyhinde konuşmaya başladı.

Vefat ettiğinde de Şam halkı, kabrinin üzerine çöp döktüler. Ancak vefatından sonra onun ne mübarek bir zat olduğu meydana çıktı. İbni Arabi hazretleri **"Sin, Şın'a gelince, Muhyiddin'in kabri meydana çıkar ve muradı anlaşılır"** buyurmuştu. Osmanlı Sultanı Yavuz Selim Han Şam'a geldiğinde; **"Sin, Şın'a gelince, Muhyiddin'in kabri meydana çıkar"** sözünün ne demek olduğunu firasetiyle anladı. [Sin'den murad **Selim**, Şın'dan murad **Şam**'dir.] Kabrini araştırıp buldurdu. Çöpleri temizleterek, kabrin üzerine güzel bir türbe, yanına bir cami ve imaret yaptırdı. **Böylece tam şirke girilmiş oldu. Peygamberin mezarları mabedleştirmeyin hadsilerine muhalefetle hem türbe hem de yanına cami cami yapılmış.**

Ayrıca Muhyiddin-i Arabi'nin vefatından önce ayağını yere vurarak, **"Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır"** buyurduğu yeri tespit ettirip, orayı kazdırdı. Orada küp içinde altın çıktı. Bundan, **"Siz, Allahü teâlâya değil de, paraya tapıyorsunuz"** demek istediği anlaşıldı. **Kim nasıl tespit etti bunu?**

Ateşin yakıp yakmaması

Bir gün sohbetine ateist bir felsefeci gelmişti. Peygamberlerin mucizelerini inkâr ediyor, her şeyi felsefe ile çözmeye kalkıştıyordu. Soğuk bir kış günüydü. Ortada, içinde ateş bulunan büyük bir mangal vardı.

Filozof, (Cahiller, İbrahim peygamberin ateşe atıldığını ve yanmadığını zannederler. Bu mümkün mü? Zira ateş yakar kavurur. Çünkü yakma özelliği vardır) gibi sözler söyleyince Muhyiddin-i Arabi hazretleri; (Allahü teâlâ, Enbiya suresinin 69. âyet-i kerimesinde mealen; **"Biz de: Ey ateş İbrahim'e karşı serin ve selamet ol! dedik"** buyurmaktadır) dedi.

Ayetleri kendine uydurma çabasına bak. Allah neden İbni Arabi'nin ellerin

yanmasını engellesin. Kim oluyor kendisi? Diğer evliya sıfatlı insanlar keşifinde hata yaptığını, ehli sünnet dışı görüşleri olduğunu söylüyorlarda, buna rağmen Allah elini ateşe sokan İbni Arabiye tıpkı İbrahim peygambere değdi gibi “Ey ateş serin ol” diyor öyle mi? Bu duruma Arabi haşa peygamberdir.

Ortada bulunan mangalı alıp, içindeki ateşi filozofun eteğine döktü ve eliyle ateşi iyice karıştırdı. Bu hâli gören filozof donup kaldı. Ateşin, elbisesini ve Muhyiddin-i Arabi hazretlerinin elini yakmadığını görünce iyice şaşırıldı. Muhyiddin-i Arabi hazretleri ateşi tekrar mangala doldurup, filozofa; **“Yaklaş ve ellerini ateşe sok”** deyince, filozof ellerini uzatır uzatmaz, ateşin tesirinden hemen geri çekti. Bunun üzerine ateist felsefeciyeye; “Ateşin yakıp yakmaması Allahü teâlânın dilemesiyledir” buyurdu. Filozof bu olay karşısında Kelime-i şهادet getirerek Müslüman oldu.